

DE KLEINE ALK

contactorgaan Vogelwerkgroep Alkmaar en omstreken

verschijnt vier keer per jaar

Redactie

Tom Damm (06) 42 12 26 10

Arie de Wit

Beeldredactie

Jan Stok jbh.stok@planet.nl

Redactieadres

redactiekleinealk@vwg-alkmaar.nl

Vaste medewerkers

Ofra Carmi

Ruud Costers

Elias den Otter

Hans Cornelissen

Wim Schols

Pierre van der Wielen

Vormgeving (basis)

Peter van Brandwijk

Verspreiding

Connie Wubbels (072) 515 05 61

Peter de Greeuw (072) 561 80 50

Bestuur

Voorzitter

Elias den Otter (06) 57 71 21 23

Secretaris, ledenadministratie

Loes Staal (06) 21 82 54 20

secretaris@vwg-alkmaar.nl

Penningmeester

Bas Lagerveld

penningmeester@vwg-alkmaar.nl

Leden

José Tibbe (06) 50 56 68 89

Eduard van Amstel (06) 24 40 19 58

Jeroen van Wetten

Sander Taam

Voorplaat: Kleine Alk, Frits-Jan Maas

Ereleden

Kees Roobeek, Harry Smit, Jan Stok,
Tom Damm

Commissie Natuurbescherming

secretaris@vwg-alkmaar.nl

Natuurwetenschappelijke Commissie

contactpersoon Harry Smit
smit51@telfort.nl

IJsvogelwerkgroep

contactpersoon Rutger Polder
1815JK232@hetnet.nl
(072) 511 99 39

Roofvogelwerkgroep

contactpersoon Dook Vlugt
d.vlugt@quicknet.nl
(072) 589 77 78

Lid worden

Het lidmaatschap van onze vereniging bedraagt slechts € 20,00 per jaar. Hier-voor ontvangt u vier keer per jaar ons blad De Kleine Alk en bent u van harte welkom op de door ons georganiseerde activiteiten, waaronder lezingen en excursies. Als welkomstgeschenk ontvangt u tevens het boek 'Broedvogels van het stedelijke gebied van Alkmaar' (t.w.v. € 12,50).

Lid wordt u door € 20,00 over te maken op nummer NL25 TRIO 0379 6386 73 t.n.v. VWG Alkmaar e.o. en ook een mail te sturen naar penningmeester@vwg-alkmaar.nl, met uw naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres. Ook adreswijzigingen graag naar dit adres.

In dit nummer

pagina 3

Vooraf: van de voorzitter

Elias den Otter

pagina 4

Van de redactie

Tom Damm

pagina 5

Jaarverslag 2024 IJsvogelwerkgroep Alkmaar e.o.

Rutger Polder

pagina 9

Broedvogels van de Oudorperhout 2024

Rutger Polder

pagina 17

Afwijkende koptekening bij Smient

Ruud Costers

pagina 19

Laatste nieuws Slechtvalken (*Falco peregrinus*)

op de Grote Kerk van Alkmaar

Jeroen van Wetten & Bart Romijn

pagina 21

De raadselvogel van Wim

Wim Schols

pagina 22

Wetenswaardig? (26)

Ruud Costers

pagina 25

Jeugdexcursie Park van Luna 1 december 2024

Martin Kool

pagina 26

Avi-limericks

Hans Cornelissen

pagina 27

Communicatie & Actualiteiten

Van de ledenadministratie

Loes Staal

Oproep slaappleatsen (niet van vogels!)

Jeroen van Wetten

pagina 28

Lezingen

Ofra Carmi

pagina 30

Excursienieuws

Elias den Otter

pagina 32

Leukere waarnemingen augustus t/m oktober 2024

Pierre van der Wielen

pagina 37

Ogrut 76: Vogels en vogelen in China

Hans Cornelissen

Kopijsluiting: 1 februari, 1 mei, 1 september, 15 november

Vooraf: van de voorzitter

Hoewel het voorjaar niet al te best was (we moesten meerdere excursies door slecht weer overslaan) werd het vogeljaar beter en beter. We sloten de zomer af met een geweldig weekend op Vlieland met heerlijk weer!

Soms moet je dus even geduld hebben. Dat weten vogelaars maar al te goed: op de app zie je de ene na de andere mooie waarneming voorbij komen, maar wat je niet ziet is al die wandelingen *zonder*, die tot die bijzondere waarneming leidde (hoewel elke waarneming in essentie natuurlijk heel bijzonder is en lange tijd niets bijzonders geen garanties biedt voor de toekomst). Afgelopen ledenwandeling stonden de seinen op groen, maar daarover later meer. Het is zoals gewoonlijk een metafoor voor bestuurlijk geneuzel.

Onze penningmeester Bas is nog steeds bezig met het innen van de contributies. Het was een hele klus om bij de bank binnen te komen, een betaallink te kunnen maken, de administratie uit te pluizen, etc. Maar de doorbraken zijn daar! Inmiddels stroomt het geld binnen. Het kan wat verwarrend zijn als je van 2023 en 2024 nog moet betalen, terwijl 2025 al weer voor de deur staat. Dus check het zelf even goed! Heb je nog achterstand van afgelopen jaren, dan kan je die heel makkelijk inhalen met de onderstaande QR-codes.

Heb je nog niet betaald voor 2023? Doe dat dan door onderstaande QR-code te scannen:

Heb je nog niet betaald voor 2024? Doe dat dan door onderstaande QR-code te scannen:

Bankapps herkennen de code soms niet en dan kun je de code beter scannen met de standaard QR-codescanner van je telefoon.

Nu weer terug naar de vogeltjes! De afgelopen ledenwandeling kan zich spiegelen aan het bovenstaande. Veel geduldige rondjes door het GMA werden niet erg beloond. Wind en regen waren vaak spelbreker. Maar de afgelopen ledenwandeling niet! Met pak 'm beet 10 vogelaars gingen wij met stralend weer op stap. We werden tijdens de wandeling steeds vergezeld door groepjes Staartmezen en Goudhaantjes. Iedereen was al dik tevreden, ondanks dat de eerder gesignaleerde Krooneend gevlogen was. Na anderhalf uur struinen vloog er een Houtsnip met een wat ongewone glijvlucht uit de bosjes zo het riet in. Een paar tellen later zagen we een IJsvogel zitten op het bruggetje. Met de parkeerplaats al in zicht, wees een deelnemer op een kbv-tje ergens ver in een boom. Ik richtte mijn kijker erop, maar de vogel vloog al weg. Maar tot onze verbazing vloog deze onze kant op en landde in de boom naast ons! Tjilp, tjiiip: twee overduidelijke roepjes van een Siberische Tjiftjaf! Blij liepen we terug naar de parkeerplaats, waar net voor we vertrokken nog een Slechtvalk over onze hoofden dook.

Zullen we deze opwaartse lijn in 2025 vasthouden?

Elias den Otter, voorzitter@vwg-alkmaar.nl

Van de redactie

Net als nummer twee en drie verschijnt ook dit nummer later dan normaal, voornamelijk door werkdrukke en redactionele werkzaamheden aan het broedvogelboekje. Daarom wordt de pdf deze keer naar iedereen gestuurd.

Tom Damm, namens de redactie

Jaarverslag 2024 IJsvogelwerkgroep Alkmaar e.o.

Rutger Polder

Klimaat (bron: KNMI)

Alweer een zeer zachte winter Met een gemiddelde temperatuur van 6,3 °C tegen een langjarig gemiddelde van 3,9 °C. De winter van 2007 was het zachtst met gemiddeld 6,5 °C. In 2023 5,1 °C. Februari was de zachtste februarimaand sinds het begin van de metingen met een temperatuur van 8,2 °C tegen een langjarig gemiddelde van 3,9 °C.

Koude periode in januari Op 6 januari kwam er een einde aan het zachte weer en brak er een koudere periode aan, die, op een kort intermezzo van 11 tot en met 13 januari na, tot 21 januari zou duren. 's Nachts lagen de temperaturen op de meeste dagen onder het vriespunt, overdag rond of iets boven het vriespunt. In Ell (L.) kwam het boven de verse sneeuw in de nacht van 18 januari met -10,4 °C tot strenge vorst, de laagste temperatuur van deze winter. Op 21 januari kwam er een abrupt einde aan het koude winterweer door storm Isha. In een zuidelijke stroming werd het op 15 februari in Woensdrecht 18,0 °C, de hoogste temperatuur deze winter.

Deze zeer natte winter volgde op een zeer natte herfst, waardoor er in die zes maanden al 673 millimeter was gevallen. Normaal valt er 426 mm in de twee seizoenen samen. De winter kende meerdere stormen. De meeste in januari. Samen met de hoge waterstanden gaf dat extra kans op ontwortelde bomen. Met landelijk gemiddeld 173 uren zon tegen een langjarig gemiddelde van 218 uur was de winter zeer somber.

Werkzaamheden

Door de werkgroep zijn verschillende herstelwerkzaamheden gedaan. Met name in Heiloo. Ook de stormen van het vorige jaar waren behulpzaam. Overal lagen nog kluiten van omgevallen bomen waarin gebroed werd. Dit was bv. het geval in o.a. de Bergermeer, langs de spoorsloot en langs de Schermerdijk.

Kluit van omgewaaide boom langs Schermerdijk bij Ranzijn.

Foto: Rutger Polder

Resultaat

Alkmaar In alle parken in Alkmaar was een territorium. In de Oosterhout, Oudorperhout, het Rak, Alkmaarderhout, de Rekerhout, Egmonderhout, langs de Schermerdijk, De Zandput, in de buurt van de Stadskwekerij en bij Hortus Alkmaar. Op de Hortus is minimaal twee keer met succes gebroed. Op 18 augustus vlogen de laatste jongen uit. Op diverse plekken is wel een territorium gevestigd maar het is niet altijd bekend of er ook daadwerkelijk is gebroed. In de buurt van de Golfbaan was ook een vermoeden van een territorium. *(Definitie territorium: globaal is dat de plek die door een broedvogel wordt verdedigd tegen o.a. soortgenoten. Bij IJsvogels zijn het twee waarnemingen binnen de datum grenzen van 15 maart-15 mei en op 2 km afstand van elkaar, maar dat kan bij geschikte plekken veel minder zijn).* De balts begint vaak met goed weer al veel eerder. Langs de Alkmaarder Hout waren er op 20 januari al twee druk bezig en op 21 februari waren er twee zeer druk bij de Zandput.

Broedlocatie bij Vrijheidskerk in Alkmaar.

Foto: Rutger Polder

Bergen Alleen aan de noordoostkant was een territorium met twee keer succesvol uitgevlogen jongen.

Heiloo In plan Oost was een territorium. Deze plek is zeer storingsgevoelig en of er succesvol is gebroed is niet bekend. Op twee plekken langs de Zeeweg is succesvol gebroed. Ook in de Boekelermeer is gebroed.

Kluit van omgewaaide boom in Heiloo.

Foto: Rutger Polder

Heerhugowaard Een broedpaar in het Schoutenbosje en langs het spoor. Mogelijk ook nog op andere plekken.

Langedijk Er is gebroed langs de Kleimeer. Waarschijnlijk weer op dezelfde plek als eerdere jaren. Een omgevallen boom is geruimd terwijl daar al een territorium was gevormd. In Langedijk bij De Roerdomp is ook twee keer een nest grootgebracht. Ook zijn er meldingen aan de noordkant van Sint Pancras. Hier loopt een brede sloot met op sommige plekken ruige oeverbegroeiing. Bewoners zagen daar vaak een IJsvogel.

Egmond Binnen In de tuin van Cees Baart is in ieder geval gebroed en er zijn twee nesten grootgebracht, met respectievelijk 6 juvenielen op 12 en 13 mei en 5 juvenielen op 8 juli. De eerste was dus relatief vroeg.

Hiermee komt het aantal op 20 territoria waarvan er in ieder geval 5 met zekerheid een of meer keren jongen hebben grootgebracht. Er waren ook nog enkele waarnemingen in de regio op 16 april langs de Slingerdijk in de Schermer en op 3 mei in de Diepsmeer. We hebben vast nog territoria over het hoofd gezien. Alle andere waarnemingen zijn wel te relateren aan een territorium dat wel bekend is.

Noord-Holland

Het aantal geldige IJsvogel-waarnemingen in Noord-Holland tussen 15 maart en 15 mei 2023 was 678. Met 33 meldingen in onze regio in 2023. Voor 2024 waren dat maar liefst 1030 waarvan 84 in ons werkgebied. Veel meer dan in 2023, maar niet in verhouding tot de waarnemingen in de rest van N-H, waarvan de meeste overigens in Groot-Amsterdam. Bij ons kwamen de meeste meldingen uit het Groot-Geestmerambacht en Oudorp.

Op de vinkenbaan in Castricum zijn in 2024 26 individuele IJsvogels gerind; vorig jaar 19, in 2022 14 en in 2021 maar 3 (website trektellen.nl).

Overigens is de zomerstorm Poly misschien wel heel goed geweest voor IJsvogels. Overal liggen nog steeds grote bomen met wortelkluiten om. Een mooie kans als die blijven liggen.

Aan de hand van de resultaten kom ik tot deze alweer 25-jarige reeks.

Gemeente	2000	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Alkmaar	1		1	1	1	1	1	2	5	3	1	2	1
Heiloo		1	1	1	1	1	1	1	1			1	
Bergen/Egmond							2	1	1	1	1	1	1
Heerhugowaard						1	1	3	5	2	2	1	
Langedijk							2	2	2			2	1
Obdam/Rustenburg									1	1	?		
Totaal	1	1	2	3	3	4	8	10	17	7	5	7	3

Gemeente	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Alkmaar	2	3?	5	9	13	0	6	6	4	3	3	10
Heiloo			1	4	5	1	1	2	1	1	1	4
Bergen/Egmond	1?	1	5	6	5	0	1	4	2	2	1	1
Heerhugowaard		1?	4	3	2	0	1	2	0	0	1	2
Langedijk	1	2	4	3	4	1	1	3	0	0	1	3
Obdam/Rustenburg			1	1	2	0			0	0	1	0
Totaal	4?	8?	22	29	34	2	10	17	7	6	8	20

Graag wil ik eenieder wederom hartelijk bedanken voor het doorgeven van waarnemingen, het monitoren en het insturen van foto's.

IJsvogelwerkgroep Alkmaar e.o.

Rutger Polder, Westerweg 232, 1815 JK Alkmaar, 1815jk232@hetnet.nl

Broedvogels van de Oudorperhout 2024

Rutger Polder

Inleiding

Afgelopen jaar heeft het bestuur van de Stichting Oudorperhout in samenwerking met Stadswerk072 diverse controle- en evaluatierondes gedaan. Hierbij kon vaak worden geconstateerd dat vele hondeneigenaren zich weinig aantrokken van het losloopverbod tijdens de broedtijd, maar ook kwamen we mensen tegen van handhaving en dan gaat het opeens wel goed. De weidevogelspecialisten, de zgn. expertgroep, hadden een ontmoeting met de nieuwe stadsecoloog van de gemeente. Enkele onderwerpen uit de gezamenlijke rondes:

1. Ook dit jaar zijn weer vele ganzeneieren behandeld. Met een provinciale ontheffing worden eieren gedompeld/geschud in de maanden maart en april. Dit jaar een aantal van 701 (950 vorig jaar) eieren in 133 nesten. Er lijkt een voorzichtige teruggang sinds 2021. (bron: Stadswerk072)
De ganzen eten veel jong riet waardoor de rietkragen steeds smaller worden.
2. De waterhuishouding. Ondanks de zeer natte winter en het vroege voorjaar zijn toch de twee zonnepompen geplaatst en die deden hun werk meestal naar behoren. Storingen werden snel opgelost. Vele vogels hielden zich op bij de natste plekken. Het advies om het opgepompte water wat hoger te houden wordt niet opgevolgd. Opvallend was dat het bufferweiland langs de Munnikenweg nu ook gebruikt werd als broedgebied door Kievit en Grutto.
3. Net als vorig jaar is ook het beheer door de twee gebruikers van het gebied nog niet op orde. In onze ogen wordt te veel mest verspreid en wordt er weinig gedaan aan het ridderzuring beheer.
4. De waterkwaliteit kan beter. Er blijft te veel fosfaat aanwezig.
5. Op de hekwerken is extra gaas geplaatst om honden en katten tegen te houden.
6. Op de historische boerderijplek langs de Munnikenweg zijn Japanse Kersen geplant in plaats van meer passende oude fruitrassen.

Methode van tellen

Alweer voor de 11e keer werden door Hans Schouten, José Tibbe en ondergetekende de inventarisatie van het grootste deel van de Oudorperhout

uitgevoerd volgens het Broedvogel Monitoring Project Alle soorten (BMP-A) van Sovon, waarvan de definitie luidt: *“Inventarisatie van alle aanwezige soorten in een telgebied van 10 tot 250 ha. Het wordt minstens 7 (vogelarm gebied) tot 12 maal (zeer vogelrijk gebied) volledig afgewerkt, meestal omstreeks zonsopgang en minstens eenmaal 's nachts.” Met een tussenpoos van 10-14 dagen.*

We zijn gestart op 6 maart, met de focus op de ganzen, en de laatste ronde was op 24 juni, later dan vorig jaar omdat de meeste weidevogels ook vrij laat begonnen. De avondtelling op 2 mei leverde alleen 3 Roodborsten en 8 Merels op. Een nachtelijke telling op 24 juni scoorde nog Bosrietzanger en Roerdomp en enkele jagende katten. In totaal zijn er 10 rondes gelopen, waarvan 2 in de avond en nacht.

De waarnemingen zijn ingevoerd en geüpload met het programma Avimap op de mobiele telefoon en tablet. De gegevens zijn verwerkt via de BMP-autoclustering op de SOVON-website. De meeste rondes zijn met twee personen gedaan.

Resultaten algemeen

In 2024 waren er 287 territoria en 54 soorten. In 2023 zijn 56 soorten geteld met 350 territoria. Ook in 2024 zagen we tijdens de rondes weer soorten als Grote zilverreiger, Watersnip, Wintertaling, Lepelaar, Oeverloper en, op 24 juni, vier Kemphanen. In april was er enige tijd een Kolgans aanwezig. De Cetti's Zanger van vorig jaar was dit jaar niet te horen. Het leucistische

Waterhoen was er ook nog steeds. Blauwe Reigers lopen er altijd wel rond. Twee paar Kleine Mantelmeeuwen maakten het gebied onveilig in de broedperiode zonder er te broeden.

Het leucistische Waterhoen hangt er nog steeds rond.

Foto: Jan Stok

Water- en rietvogels

De rietvogels hadden wisselende resultaten. De Knobbelzwaan had net buiten het gebied een nest maar ook in de Oudorperhout was een territorium zonder nest. Het aantal ganzen is met 89 territoria nog steeds veel voor het gebied: Grauwe Ganzen vormen de hoofdmoot met 81 territoria, daarna volgen Nijlganzen (5) en Soepganzen (3). Daarnaast waren er ook nog regelmatig Brandganzen, Kleine Canadese Ganzen en hun bastaarden aanwezig.

De Kokmeeuwen gaven het snel op dit jaar: vanaf 6 mei waren er steeds maar enkele aanwezig, te weinig voor een territorium. Twee paren Stormmeeuwen kwamen opnieuw tot broeden waarvan zeker een in een knotwilg en een op het dak van de lagere school. Ook Nijlganzen vonden knotbomen een aantrekkelijke broedplek.

De Visdieven zijn mogelijk verhuisd naar het dak van Van der Meij College aan de andere kant van de Hoornse Vaart.

Alle eenden leken wat te moeten inboeten behalve de Tafeleend. Ook Waterhoentjes en Meerkoeten waren er in lagere aantallen. De Rietgors was weer terug met twee paar, Rietzanger had er ook twee, maar leverde er een in, en de Kleine Karekiet was stabiel met 13 territoria. Gelukkig waren er ook weer twee meesterlijk zingende Bosrietzangers en was er een Roerdomp die zich af en toe liet horen. Er is in 2024 wederom een territorium van Waterral vastgesteld.

De Rietgors handhaaft zich.

Foto: Rob Struyk

Hieronder alle resultaten van de afgelopen jaren.

Water- en rietvogels

	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Canadese Gans	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brandgans	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
Grauwe Gans	35	19	64	42	58	75	116	116	90	100	81
Soepgans	0	0	3	4	4	2	7	5	7	3	3
Knobbelzwaan	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1
Nijlgans	3	3	3	3	5	6	5	6	4	5	5
Bergeend	0	1	1	2	1	1	1	1	0	1	1
Krakeend	7	4	7	6	7	6	8	11	11	14	8
Wilde Eend	6	4	11	13	10	13	10	10	10	10	9
Soepeend	0	0	2	4	3	2	2	3	3	3	2
Kuifeend	5	5	8	6	4	2	5	10	8	11	7
Tafeleend	0	0	0	0	1	1	2	1	2	2	2
Waterral	0	1	0	0	1	2	1	1	0	0	1
Waterhoen	4	5	6	6	11	7	9	9	9	14	11
Meerkoet	11	11	6	13	11	14	10	14	14	18	14
Fuut	1	3	2	2	1	4	3	3	2	4	4
Visdief	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0
Kokmeeuw	0	0	1	9	4	1	12	60	38	10	0
Stormmeeuw	0	1	5	0	0	0	0	1	1	2	2
Roerdomp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Rietzanger	2	2	5	6	2	3	3	2	3	3	2
Kleine Karekiet	14	9	14	15	15	18	18	13	17	13	13
Bosrietzanger	0	1	0	2	1	2	4	0	0	1	2
Blauwborst	2	0	2	0	0	2	2	0	0	0	0
Rietgors	1	2	2	2	2	3	3	3	3	1	2

Bos- en struweelvogels

Het relatief kleine stukje bos en een klein stukje struweel leverden weer 22 soorten op. We vonden dit jaar geen Fitis, Groenling en Braamsluiper, maar kregen Groene Specht, IJsvogel en Staartmees weer terug.

De holenbroeders doen het goed met een Grote Bonte Specht, vier Boomkruipers, zes Koolmezen en zes Pimpelmezen. De Groene Specht zou ook in een Elzen-windsingel hebben kunnen broeden. De Merel lijkt een langzame trend naar beneden te hebben. De Grasmus verdubbelde: een individu zong regelmatig vanuit een grote pol Ridderzuring in het weidevogeldeel. Een broedende Sperwer had minimaal vier jongen.

Parende Grutto's in de Oudorperhout.

Foto: Caesar Weenink

Bos- en struweelvogels

	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Koekoek	0	0	1	0	1	1	1	1	1	2	1
Houtduif	7	4	6	7	10	10	8	7	8	7	7
Sperwer	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
IJsvogel	0	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1
Grote Bonte Specht	0	0	2	1	1	2	2	1	1	1	1
Groene Specht	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1
Gaai	2	0	1	1	1	2	0	1	1	1	1
Ekster	2	2	2	2	4	4	4	3	4	5	4
Zwarte Kraai	2	1	1	2	2	2	2	1	1	2	2
Pimpelmees	3	3	5	6	5	6	7	8	9	7	6
Koolmees	7	6	8	8	10	9	7	9	8	6	6
Staartmees	1	1	1	1	1	2	1	1	1	0	1
Fitis	0	1	2	0	3	2	0	0	0	1	0
Tjiftjaf	3	3	5	5	4	7	6	5	7	6	7
Zwartkop	4	2	5	5	6	11	6	8	5	6	8
Tuinfluit	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Braamsluiper	0	0	1	2	1	1	2	1	1	1	0
Grasmus	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Winterkoning	6	6	12	13	11	10	12	13	13	13	14
Boomkruiper	2	1	2	1	2	3	2	3	1	3	4
Zanglijster	0	1	4	3	3	3	1	3	2	3	1
Merel	8	6	11	9	15	13	11	11	13	10	9
Roodborst	2	1	1	5	2	5	6	4	2	3	4
Heggenmus	1	1	4	5	8	6	7	5	2	3	2
Vink	0	1	2	1	1	1	2	0	2	1	1
Groenling	0	0	0	2	4	4	6	2	1	2	0

Soorten van erven en bebouwing

Dit jaar geen Huismussen, Ringmussen en geen Spreeuw. Kauwen hadden een territorium bij de school. De Putter had maar een territorium. Halsbandparkieten waren regelmatig in beeld maar vooral overvliegend. Mogelijk was er een territorium in het bosgedeelte. De Boerenzwaluwen konden worden herleid naar de stal van boer Groot. De Huiszwaluwen hadden minimaal een nest in de nok van een huis aan de Molenkade en even verderop aan de Friese weg. Helaas net buiten het telgebied. De Holenduiven hadden een nest in molen E.

Een Fazant had weer een territorium ingenomen en was vaak roepend te vinden in het grote weiland achter de skatebaan.

Soorten van erven en bebouwing

	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Fazant	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Holenduif	0	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Turkse Tortel	1	0	2	1	2	1	2	1	1	1	1
Halsbandparkiet	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1
Kauw	7	2	6	6	5	3	2	1	0	1	2
Boerenzwaluw	0	0	0	0	0	2	2	1	2	3	2
Spreeuw	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0
Ringmus	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Huismus	5	4	4	2	1	2	1	0	0	1	0
Putter	1	0	0	1	1	2	3	2	1	3	1

Weide- en hooilandsoorten

Vanaf het begin was het sprokkelen met de weidevogels. De vele regen en koude leidde tot lage broedcijfers in overeenstemming met de landelijke broedresultaten. Kieviten waren wel stabiel met 16 paar, maar we zagen bijna geen jongen groot worden. De Scholeksters hadden wel wat meer succes. Tureluurs waren laat en lieten zich weinig horen of zien. Er zijn twee juveniele dieren gezien.

Onze nationale broedvogel de Grutto lijkt het heel zwaar te krijgen. Er konden toch vijf territoria worden geteld. Op 24 juni was er nog een alarmerend exemplaar. Mogelijk is er een juveniel vliegvlug geworden. Caesar Weenink, een jong lid van de vogelwerkgroep, maakte tijdens een excursie

een mooie foto van parende Grutto's. De Slobeenden zakten wat in met vier territoria. Er is ook een vrouw met jongen gezien. Witte Kwikstaart had een territorium.

Vrouwkje Slobeend met jongen.

Foto: Rutger Polder

Weide- en hooilandsoorten

	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Slobeend	5	4	3	5	7	6	6	5	5	6	4
Scholekster	3	3	3	4	2	4	3	3	3	3	3
Kievit	9	13	16	15	12	13	16	22	16	17	16
Grutto	10	10	12	11	12	11	11	7	5	7	5
Tureluur	4	3	2	4	4	3	3	2	2	4	2
Gele Kwikstaart	0	0	1	0	1	0	0	2	0	1	0
Witte Kwikstaart	0	0	1	1	1	1	2	1	1	1	1

Tijdens de avondtelling zagen we drie katten, mede via een warmtebeeld-camera. Al met al een zorgelijke ontwikkeling die misschien alleen tot staan gebracht kan worden door een optimalisering van het gebied middels een hogere waterstand tijdens het broedseizoen en een beter hooilandbeheer zonder verstoringen. Misschien ook beter voor de nog steeds aanwezige Rugstreeppadden in het gebied.

Rutger Polder, 1815jk232@hetnet.nl

Afwijkende koptekening bij Smient

Ruud Costers

Tijdens een KNNV-woensdag-excursie door de Vereenigde Harger- en Pettemerpolder op 16 oktober 2024 valt in een groep eenden een **Smient** op door een afwijkende koptekening. Achter het oog is aan beide zijden van de kop een grote witte vlek te zien. Met welk verschijnsel hebben we hier te maken?

Eerst maar eens kijken of op de website waarneming.nl vergelijkbare foto's te zien zijn. Dat blijken er heel wat en wel uit verschillende jaren en verschillende provincies. De witte vlekken verschillen van grootte en plaats op de kop. Het betreft louter vrouwtjes. Blijkbaar komt een witte koptekening regelmatig voor. Een van de waarnemingen is van VWGA-lid Frits-Jan Maas op 11 januari 2024 in het Geestmerambacht (<https://waarneming.nl/photos/82493916/>). Rest de vraag met welk verschijnsel we hier te maken hebben.

Ik richt mij eerst tot eenden-deskundige Dave Appleton die voor mij al eerder lastige vragen wist te beantwoorden. Dave is bekend met dit verschijnsel bij vrouwtjes **Smient** en meent dat dit ook bij **Rotganzen** optreedt. Al in 2014 schrijft hij een uitgebreid blog over witkoppige **Smienten**. Hij

Smient-vrouw met witte kopvlekken, Vereenigde Harger- en Pettemerpolder, 16 oktober 2024.

Foto: Ruud Costers

verzucht “meer vragen dan antwoorden”. Hij vermoedt leucisme. Maar waarom dan met een relatief hoge frequentie achter het oog in plaats van ergens anders? En waarom alleen bij vrouwtjes of zelfs alleen intersex-vrouwtjes, zijnde vrouwtjes die in de loop van tijd mannelijke geslachtskenmerken lijken te hebben ontwikkeld?

Om te weten te komen of het hierbij inderdaad om leucisme gaat, richt ik mij tot Hein van Grouw, dé expert op dit gebied. Hij reageert als volgt: *“Tja, ondanks dat dit min of meer algemeen lijkt te zijn bij de **Smient**, is het toch niet geheel duidelijk wat het is. Volgens mij is het echter geen leucisme (althans, niet volgens de definitie die daar officieel voor staat), want ik denk niet dat de witte kopveren al aanwezig zijn in het kuikenstadium. En er zijn nog wel een paar redenen waarom het geen leucisme lijkt te zijn. Naar mijn mening ontwikkelen de eenden de witte veren op latere leeftijd, dus wat dat betreft kan het worden gezien als een vorm van ‘progressive greying’. Het is opmerkelijk dat het (bijna??) altijd begint op het achterhoofd. Ik heb daar geen verklaring voor, maar het is opvallend. Je zou dan kunnen denken aan een trauma, waardoor de pigmentproducerende cellen in de veerfollikels zijn beschadigd. Wellicht iets te doen met het te ruw vastgrijpen van de woerd tijdens de paring? Maar waarom het wit dan later verder over de kop verspreidt... geen idee. En wellicht dat het hormoon-gerelateerd is, vooral ook omdat het alleen bij de vrouwen lijkt voor te komen, inclusief de vrouwen die door de afname van oestrogeen een woerdenkleed krijgen. Er zijn vele mogelijkheden. Het is zeker geen leucisme en totdat er een betere verklaring is, is ‘progressive greying’ vooralsnog de beste kandidaat”.*

Dankzegging

Mijn dank gaat uit naar Dave Appleton en Hein van Grouw voor hun reacties.

Referenties

Appleton Dave 2016. <https://gobirdingeu.blogspot.com/2016/04/more-white-headed-intersex-wigeon.html>.

Ruud Costers, ruudcosters27@gmail.com

Laatste nieuws Slechtvalken (*Falco peregrinus*) op de Grote Kerk van Alkmaar

Jeroen C.J. van Wetten & Bart Romijn

Slechtvalk boven standbeeld Grote Kerk zuidschip bij daglicht (14:27 uur), 17-11-2024.

Foto: Jeroen C.J. van Wetten

Vanaf 2017 worden met name buiten het broedseizoen Slechtvalken (*Falco peregrinus*) waargenomen op de Grote Kerk van Alkmaar (Van Wetten 2022, 2023).

Verstoringen rond de jaarwisselingen door vuurwerk zijn een terugkerend fenomeen. De restauratiewerkzaamheden van het grote raam aan de zuidzijde van de Grote Kerk en de opbouw hiervoor van een steiger in 2023 zorgden voor maandenlange afwezigheid van de Slechtvalk. Goed nieuws was het verschijnen van een paartje op 18 maart 2024. Vanaf 26 november 2024 wordt met grote regelmaat zowel een mannetje als vrouwtje gelijktijdig waargenomen op de Grote Kerk (het vermoedelijke mannetje al vanaf 25

oktober 2024). Soms slapen ze op korte afstand van elkaar samen aan de voet van het standbeeld op het zuidschip, soms zit het mannetje daar alleen terwijl het vrouwtje op het standbeeld van het noordschip overnacht.

Voor het eerst hebben we (op 29 november 2024) ook waar kunnen nemen dat er nachtelijke vluchten worden ondernomen waarna de gevangen prooi (vermoedelijk Kauw) op de Grote Kerk werd geplukt en gegeten. Dergelijke jachtpartijen worden waarschijnlijk mogelijk gemaakt door het overvloedige kunstlicht in ons stedelijke gebied (Decandido & Allen 2006).

Slechtvalk met zojuist geslagen prooi tijdens de nacht (21:30 uur), 29-11-2024.

Foto: Bart Romijn

Tussen 17:00 's avonds en 8:00 uur 's ochtends is, alhoewel ze zich soms strak tegen de muur drukken, de kans bijna 100% dat je een of beide Slechtvalken op of naast de standbeelden kunt spotten. Een infraroodkijker of restlichtversterker biedt dan uitkomst. Overdag tijdens de daglichtperiode is de kans er een te zien circa 25%.

Het beste nieuws is verder dat de Gemeente Alkmaar druk bezig is met organiseren en het deze winter plaatsen van een Slechtvalk-nestkast op de Grote Kerk. Een en ander met een informatiepaneel voor het publiek

waarvoor inhoudelijk ook vanuit de Vogelwerkgroep-Alkmaar e.o. input is gegeven.

Decandido R & D Allen 2006. Nocturnal hunting by Peregrine Falcons at the Empire State Building, New York City. The Wilson Journal of Ornithology 118(1): 53–58

Van Wetten JCJ 2022. Slechtvalken op de Grote Kerk van Alkmaar. De Kleine Alk 40(1): 4-6.

Van Wetten JCJ 2023. Prooien van de Slechtvalk op de Grote Kerk van Alkmaar. Tussen Duin & Dijk 22(3): 4-7.

**Jeroen C. J. van Wetten, jwetten@xs4all.nl &
Bart Romijn, romijnbart@gmail.com**

De raadselvogel van Wim.

Illustratie: Wim Schols

Wetenswaardig? (26)

1. Op 24 juli 2022 werd op het Balgzand een maximum aantal van 1989 **Lepelaars** geteld wat neerkomt op 9,5 procent van de wereldpopulatie (tussen Duin & Dijk 2024, nr. 3).

Lepelaar, Petten-Leihoek, 25 mei 2021.

Foto: Ruud Costers

2. Met zijn 16 halswervels is de **Nijlgans** een eend; een gans heeft er minstens 17. En van dat Nijl moeten we ook maar af. Er leven er meer in de Rijndelta dan langs de Nijl en die naam vergroot ook het negatieve exoten-imago. Weg met de **Nijlgans**, leve de bermeend (NRC Handelsblad, 29 juli 2024).

3. Op een dak in Berlijn werd op 2 juni 2024 bij een **Pontische Meeuw**-pul een kleurring aangebracht. Op 19 juli verbleef de dan juveniele vogel op het strand bij Callantsoog, 590 kilometer van de ringplaats en 47 dagen na het ringen (waarneming RC).

4. Voor het eerst in 64 teljaren zijn er in de winter 2023/2024 onder de gevonden **Zeekoeten** geen olieslachtoffers aangetroffen (C.J. Camphuysen

2024, concept NIOZ-rapport *Beached bird surveys in The Netherlands summer 2023 & winter 2023/24*).

5. De **Holenduif** was in 2023 een van de 15 soorten broedvogels die in ons land talrijker waren dan in enig jaar sinds 1984 (Sovon-Nieuws 2024, nr.2).

6. De kleurpatronen en vliegbeelden van **Koekoek** en **Sperwer** lijken sterk op elkaar. Een potentiële waardvogel ziet een **Koekoek** voor een **Sperwer** aan en verlaat haastig het nest waarna de **Koekoek** haar ei kan leggen (Natura 2024 nr.3).

7. In ons land is de **Nachtzwaluw** als enige vogelsoort in staat om twee broedsels (met elk twee eieren) te laten overlappen. Het vrouwtje bebroedt dan het tweede legsel terwijl het mannetje de jongen van het eerste broedsel voert (Roots, juli/augustus 2024).

8. De in 2024 van kracht geworden Omgevingswet stelt dat ook de nesten van **Huiszwaluwen** niet mogen worden weggestoken, ook niet buiten de broedtijd (Vogels 2024, nr.2).

9. In 2023 keerde 59 procent van de in 2022 in Nederland geringde **Grasmussen** terug uit hun overwinteringsgebied ten zuiden van de Sahara. Dit is het hoogste percentage sinds 1996 en in schril contrast met de 21 procent in 2022 (Sovon-Nieuws 2024, nr.2).

Grasmus, Callantsoog-Nollen van Abbestede, 18 mei 2024.

Foto: Ruud Costers

10. Met 99 territoria is de **Baardman** in 2023 de meest voorkomende rietvogel op de Marker Wadden (Sovon Broedvogels in Nederland 2023).
11. De in ons land in 1957 als broedvogel uitgestorven **Roodkopklauwier** zou het nu in ons hete droge land uitstekend naar de zin moeten hebben. Maar kansloos zonder dikke insecten (NRC Handelsblad, 18 mei 2024).
12. In moeras- en zoetwatergebieden zijn de populaties van 59 soorten broedvogels tussen 1990 en 2023 met bijna een factor drie toegenomen. De sterkste toename zien we bij **Cetti's Zanger**, **Grote Zilverreiger** en **Brandgans** (Sovon-Nieuws 2024, nr.2).
13. Het ziet er naar uit dat we **Buidelmees**, **Blauwe Kiekendief** en **Kleine Barmsijs** als Nederlandse broedvogel gaan verliezen (Sovon Broedvogels in Nederland 2023).
14. Het is zeer opmerkelijk dat veel soorten roofvogels minder agressief en vocaal reageren op vogelaars die het nest naderen. Naar het waarom hiervan is het vooralsnog gissen (Sovon-Nieuws 2024, nr.2).
15. Op 5 oktober 2024 ziet Gerard Steinhaus bij de Wassenaarse Slag een **Roetvliegenvanger**. Hij is daarmee de eerste die 500 vogelsoorten in Nederland heeft gezien (NRC Handelsblad 5 oktober 2024).
16. Omdat er op het militair oefenterrein De Vliehors op Vlieland geen mensen wandelen en fietsen, en omdat er geen vakantiehuisjes zijn, is de recreatiedruk op dieren veel lager dan elders. Het verstorende effect van bom-oefeningen en overvliegende straaljagers blijkt daar kleiner dan het effect van toeristen op zo een strandplaat (NRC Handelsblad, 13 augustus 2024).

Verzameld door Ruud Costers, ruudcosters27@gmail.com

Jeugdexcursie Park van Luna 1 december 2024

Staalblauw is de lucht. Het is nauwelijks boven nul. De zon is bezig om op te komen. Goede ingrediënten voor een mooie vogelochtend. Vier jeugdigen staan bij Skeef in het Park van Luna in Heerhugowaard te trappelen om van start te gaan. We hebben Timo Marijnissen weten te strikken om deze jeugdexcursie mee te gaan. Hij woont aan de rand van het park en kent het op z'n duimpje. Hij heeft er al meerdere bijzondere waarnemingen gedaan en weet veel over de vogels te vertellen.

We gaan het zuidelijke deel van het park verkennen. Er ligt een stromingslabyrint met veel eilandjes, plas-dras-delen en waterpartijen. Het labyrint wordt gebruikt om het water van het grote meer te zuiveren. De vogels zijn er blij mee want er zijn er heel wat. We zien Smienten, Slobeenden, Winteralingen, Krakeenden, Tafeleenden en Kuifeenden. Plotseling roept Timo; "Kleine Zwaan!" en wijst in de lucht. En ja hoor daar vliegen vier zeldzame Kleine Zwanen over. Het is wel heel bijzonder want Timo heeft deze wintergasten uit Oost-Europa nog nooit in Heerhugowaard gezien. Al wandelend langs de oever van het grote meer zien en horen we Waterrallen. Het onmiskenbare speenvarkengeluid is goed te horen.

We doen nog een poging om de zeldzame Ringsnaveleend te zien. Sinds 1,5 jaar wordt deze zeldzame gast uit Noord-Amerika regelmatig in het Park van Luna gezien. Vanmorgen is hij nog gezien maar te ver om in onze ronde op te nemen. We moeten deze excursie veel naar boven kijken, want er is veel beweging van eenden en ganzen. Er trekken zelfs groepjes Toendrarietganzen over ons heen. Prachtig! We lopen ook nog op veilige afstand langs de net opgeknapte ijsvogelwand. En ja hoor, we zien het prachtige vogeltje als een blauwe schicht langsvliegen.

We bedanken Timo voor zijn deskundige leiding. Het was weer de moeite waard om deze prachtige ochtend vroeg op pad te gaan. Het Park van Luna is nog maar zo'n 20 jaar oud maar heeft veel moois te bieden.

Martin Kool,
mm.kool@quicknet.nl

Zoeken naar de Ringsnaveleend. Foto: Martin Kool

Avi-limericks

Op een Egmonds terras had een Kauw
vlot sjans met een Belgische vrouw.
In z'n zwarte kloffie
schoof hij aan bij de koffie,
maar vluchtte met taart in zijn klauw.

Twee Eiders op het Wad
genoten een modderbad.
Hun onderonsje,
gekleed in een donsje,
was 'chill' maar wat koud en nat.

Een Draaihal in de Peel,
draait, dom, zijn hals wat te veel.
Zijn nek zegt "krak",
als een brekende tak.
Hij kijkt daarna nogal scheel.

Hans Cornelissen, j.h.c.cornelissen@vu.nl

Al 50 jaar zetten we de
BLOEMETJES
BUITEN

**7 DAGEN
PER WEEK
GEOPEND**

Intratuin Heerhugowaard
Zuidpoort 1, 072-5757157
intratuinheerhugowaard.nl

Natuurlijk! Intratuin

Communicatie & Actualiteiten

Van de ledenadministratie

Mutaties 28 september t/m/ 7 december 2024

Nieuwe leden

Er zijn in de afgelopen periode 3 nieuwe leden toegetreden. We heten hen hartelijk welkom en hopen dat zij een prettige tijd zullen hebben binnen de vereniging.

Opzeggingen

Er hebben 12 leden opgezegd.

Loes Staal, ledenadministratie

Oproep slaappleatsen (niet van vogels!)

De NOU (Nederlandse Ornithologische Unie houdt vrijdag 31 januari, zaterdag 1 februari en zondag 2 februari 2025, haar Congres in Alkmaar, PCC-Oosterhout (Vondelstraat Alkmaar). Info over het programma en opgave deelname aan NOU Congres vind je op <https://www.nou.nu/index.php?pagenr=73>.

Er zijn bij deze congressen altijd wat armlastige studenten en/of leden die overnachting in hotels e.d. moeilijk kunnen betalen. Gebruikelijk wordt daarom bij deze congressen aan lokale VWG's gevraagd of leden van deze VWG's mogelijk een gratis slaappleats hebben voor vogelvrienden die van ver komen.

Daartoe doet het bestuur van de vogelwerkgroep een oproep aan haar leden om indien dit mogelijk is een e-mailbericht te sturen naar jwetten@xs4all.nl onder vermelding van NOU-congres 2025. Graag aangeven aantal en locatie overnachtingsmogelijkheden.

Wanneer vanuit de NOU duidelijk is hoeveel en welke congresbezoekers van de door jullie geboden overnachtingsmogelijkheid gebruik kunnen maken zullen we contact met jullie opnemen.

Vooralsnog vriendelijk bedankt,

Jeroen C.J. van Wetten, bestuurslid VWG-Alkmaar, jwetten@xs4all.nl

---

Lezingen

De lezingen zijn op **woensdagavond 20.00 uur Buurthuis de Wachter, Oudorperdijkje 65**. Parkeergelegenheid bij Associatie Uitvaartverzorging, Edisonweg 15. Zie ook www.vwg-alkmaar.nl.

KNNV-lezingen (“[KNNV]”) zijn op woensdagen vanaf 20.00 uur in Wijkcentrum Overdie, Van Maerlantstraat 8-10, 1813 BH Alkmaar. Zie alkmaar-denhelder.knnv.nl (Agenda) voor die op zaterdagmiddagen vanaf 13:30 uur in Bezoekerscentrum “De Helderse Vallei”, De Helderse Vallei 9-11, 1783 DA Den Helder.

Januari 8: *Paradijsvogels* door Marc Argeloo

Op deze avond staan paradijsvogels centraal. Paradijsvogels kennen hun hoofdverspreiding op het eiland Nieuw-Guinea, waar 37 van de 45 soorten voorkomen. Marc Argeloo bezocht Nieuw-Guinea voor het eerst in 1993 en zag toen zijn eerste soorten paradijsvogels. “Vogels van God” is hoe lokale bevolkingsgroepen van het eiland deze vogels noemen, en dat was ook de titel van een expositie over deze vogels in

In de cultuur van Nieuw-Guinea spelen de paradijsvogels nog steeds een hoofdrol. Foto: Marc Argeloo

het Missiemuseum in Steyl (Venlo).

Nadat Marc zijn eerste soorten paradijsvogels had gezien bleef hij Nieuw-Guinea voor natuurbeschermingswerk regelmatig bezoeken. Daardoor raakte hij meer en meer geïnteresseerd in de rol die deze vogels in de verschillende culturen van Nieuw-Guinea spelen, én hoe zij met name tussen 1880 en 1930 in het modebeeld van steden als Parijs, Amsterdam, Berlijn en New York verschenen. Zijn belangstelling voor paradijsvogels als modeobject nam een vlucht toen hij in 2019 in het Missiemuseum een zeldzame handelscollectie paradijsvogelhuiden uit de jaren 1910 onder ogen kreeg. Met die collectie als basis werkte hij vijf jaar aan de totstandkoming van de expositie *Vogels van God*, die van 8 december 2023 tot en met 1 december 2024 liep.

Vanavond laat Marc beelden zien van de natuur van Nieuw-Guinea, de mogelijkheden om daar te vogelen, en, voornamelijk, de achtergronden bij het maken van de expositie *Vogels van God*. Een belangrijke rol in het ver-

haal van deze tentoonstelling ligt bij de nazaten van de jagers uit Nieuw-Guinea, die ruim 100 jaar geleden aan de basis stonden van de handel in deze wonderschone vogels. De handel in paradijsvogels, en vele andere soorten, voor mode-doeleinden kwam na 1890 in vele Europese landen tot een einde. Zo werd in 1892 in Nederland de Bond ter Bestrijding eener Gruwelmode opgericht. Deze voorloper van Vogelbescherming Nederland kwam in het geweer tegen de jacht op en handel in vogels, waaronder

Marc op locatie in Nieuw-Guinea.

Foto: onbekend

paradijsvogels. In de cultuur van Nieuw-Guinea spelen de vogels nog steeds een hoofdrol, en is het zoeken naar een balans tussen cultureel gebruik en bescherming.

Februari 12: *De Raaf* door Hans de Vos Burchart

De Raaf is een bijzondere en mysterieuze vogel. Sommige mensen associëren de Raaf met dood en verderf en anderen verbinden de vogel juist met geluk en voorspoed. Halverwege de vorige eeuw was de Raaf door vervolging compleet verdwenen uit Nederland. Dankzij een herintroductie, gestart in 1960, is er langzaamaan een populatie gegroeid. De toename is nu een geschatte 5 % per jaar. Er zijn nu ongeveer 1000 Raven in Nederland, waarvan 150-250 paren en waarvan zo'n 140 broedparen. De relatie Raaf en Wolf is al lang bekend. Draagt de komst van de Wolf bij aan de populatie van de Raaf in Nederland?

Hans de Vos Burchart, medeoprichter en voorzitter van de Ravenwerkgroep Nederland neemt ons mee in de wereld van de Raven. De werkgroep bestaat sinds 2008 en heeft een veelheid aan kennis en informatie opgebouwd. Naast de vele weetjes en leuke anekdotes worden mooie beelden getoond. Om alvast te oriënteren ben je welkom op de prachtige website www.ravenwerkgroep.nl.

Volgende datums: 12 maart, 9 april.

Ofra Carmi, o.carmi@quicknet.nl

Excursienieuws

Zie www.vwg-alkmaar.nl/activiteiten/excursies voor locaties, regels en aanmelding. Ledenwandelingen worden gehouden op de eerste zondag van de maand, niet-leden mogen mee en je hoeft je niet aan te melden.

- Er wordt voor de auto's gerekend met een vergoeding van 25 cent per kilometer.
- Als je een telescoop hebt, graag meenemen, maar een verrekijker is voldoende.
- We zorgen voor een goede koffie/plaspauze, maar neem eigen lunch en drinken mee.

- We raden de bestuurders aan in het bezit te zijn van een inzittenden-verzekering.
- Deelname aan de excursies geschiedt volledig op eigen risico van de deelnemer(s).

Gewijzigde vertreklocatie: Van Ostadelaan, parkeerplaats winkel-centrum Hoefplan. Ook een gewijzigd reserveringssysteem.

Januari 19: De Friese Waddenkust o.l.v. Hans Cornelissen

De Friese Waddenkust heeft in deze maand allerlei leuks voor ons in petto. Vogels zoals strandleeuweriken, sneeuwgorzen en fraters (die wij niet vaak in ons werkgebied zien) zitten in de vrieskou bij de Friezen! Met als grootste mogelijke trofee de velduil! Wie weet worden wij beloond voor ons fanatisme in deze gure tijden!

Vertrek: 7:00 uur

Eindtijd: flexibel

Februari 1: Amsterdamse Waterleiding Duinen o.l.v. Miranda & Tim Zutt

In de AWD is het goed toeven in de winter. Het glasheldere water zit vol met leuke wintergasten, zoals Grote Zaagbek, Brilduiker en de Wilde Zwaan. De Ijsvogel geniet jaarrond van het uitzicht op de bodem. Ook ter land is het goed toeven. In het bos vinden we veel mezen en spechten, waaronder de Kuifmees en de Kleine Bonte Specht. En als we echt geluk hebben lopen we tegen een Klapster aan! En natuurlijk de Amsterdam-herten...

Vertrek: 7:30 uur

Eindtijd: 15:00 uur

Maart (datum zie website): Biesbosch o.l.v. Pierre van der Wielen

Volgende datums: 27 april, 25 mei, 14 juni, 12 juli.

Aanmelden uiterlijk drie dagen voor aanvang van de excursie (aanmelden bij het vertrekpunt wordt niet gewaardeerd) via de website, of per e-mail bij:

Elias den Otter, eliasdenotter@gmail.com

Leukere waarnemingen augustus t/m oktober 2024

HBZ = Hondsbossche Zeewering

NHD = Noord-Hollands Duinreservaat

VHPP = Verenigde Harger- en Pettemerpolder

De diverse waarnemers hebben het dit kwartaal blijkbaar wat rustiger aan gedaan. Er werden nu ‘slechts’ 37.300 waarnemingen ingevoerd. Desondanks werden er meerdere nieuwe soorten voor onze regio waargenomen. Het meest bijzonder waren wel de **Mongoolse Pieper** en de **Bruine Klauwier**. Beide soorten werden echter door maar weinig waarnemers gezien.

De enige **Kleine Zwanen** uit de periode, 30 stuks, vlogen op 15 oktober over Bergen aan Zee. Op 31 oktober trok er een **Krooneend** langs Camperduin en op 24 oktober zaten er drie in het Doornvlak (NHD). Vanaf 21 september was de bekende man **Ringsnaveleend** weer terug in de Stad van de Zon (Heerhugowaard) waar die tot het eind van de periode onregelmatig werd gezien. Op 13 oktober vloog er een **IJseend** langs Bergen aan Zee. De volgende dag vloog er één langs Camperduin. Dat was wel een heel relaxed tempo...

Ongebruikelijk was de **Nachtzwaluw** die op 5 september in een tuintje in Egmond Binnen werd gezien. Ook niet heel gebruikelijk bij ons is de **Alpengierzwaluw**. Op 12 oktober werd er één over Soeckebacker in het NHD gezien. Een **Porseleinhoen** werd op 19 september in de Egmondermeer gezien.

Tussen 14 augustus en 9 oktober waren er 14 waarnemingen van **Morinelplevieren**. Deze waren allen langs de kust en dan met name de HBZ, Camperduin en het NHD. De grootste groep was vier stuks. Op 29 september vlogen twee **Rosse Franjepoten** langs Bergen aan Zee. De volgende werd op 8 oktober langs Camperduin gezien waar er op 27 oktober nog één werd gezien. Tussendoor werd er op 26 oktober nog één langs de HBZ gezien. Op 1 en 13 augustus werd een foeragerende **Temmincks Strandloper** in de Eilandspolder gezien. Op 19 augustus liep er een in De Putten en een late vloog op 27 oktober over de HBZ. De eerste **Paarse Strandloper** van het najaar vloog op 8 augustus langs de HBZ. Op 4 oktober liep er een op het strand bij Egmond en op 29 oktober vlogen er twee langs Camperduin. Op 3 september liep er een **Gestreepte Strandloper** langs de Belkmerweg.

Op 1 augustus werd dan toch nog een **Lachstern** gezien in de Mijzenpolder. Net als de gehele zomer werden **Reuzensterms** in augustus-september nog regelmatig langs Camperduin gezien: 2 op 7 augustus en 1 op 17 en 29 augustus en 24 september. Een zomerkleed **Witvleugelstern** werd op 29 augustus eerst langs Camperduin en daarna langs Egmond aan Zee en toen weer langs Camperduin gezien. Op 31 augustus en 1 september werd waarschijnlijk dezelfde vogel ook weer langs Camperduin, Bergen en Egmond gezien. Een grotendeels zomerkleed **Vorkstaartmeeuw** vloog op 21 augustus langs Camperduin. Op 11 oktober vloog een jonge vogel (ook mooi!) langs dezelfde plek. Op 6 oktober werd een adulte **Grote Burgemeester** gefotografeerd boven de HBZ. Tussen 11 en 28 september werden langs Camperduin en Egmond in totaal elf **Kleinste Jagers** gezien; 13 september met vijf langs Egmond aan Zee was de beste dag. Een **Zwarte Zeekoet** vloog op 23 september langs Camperduin. Op 8 september vloog een **Vale Pijlstormvogel** langs Camperduin om even later ter hoogte van de Leihoeke te gaan foerageren. Helaas raakte de vogel daarna snel kwijt. De volgende vloog op 4 oktober (uiteraard) langs Camperduin.

Een **Zwarte Ooievaar** vloog op 17 augustus over de Abtskolk e.o. Ook op 20 augustus werd er daar één gezien die even later ook over de Schoorlse Duinen werd gemeld. **Ooievaars** deden het iets beter met op 5 augustus drie over Schoorl, 10 augustus één in de Schermer rondlopend en 12 augustus één in het NDH. De laatste vloog op 5 oktober over de A9 bij Heiloo.

Camperduin was de enige locatie waar **Kuifaalscholvers** gemeld werden: op 14 september de eerste, de tweede op 21 oktober. Er zat best wat beweging in de **Roerdampen** deze periode. Naast de gebruikelijke plekken werden er op de volgende plekken ook gezien: het Lage Landje bij Schermerhorn, Polder Veenhuizen in Heerhugowaard, Bergermeerpolder en Zuurvenspolder bij Bergen en in het NHD. Op 11 augustus zat er een **Kwak** in Heiloo. Een week later zat er een jonge vogel in het NHD en op 28 augustus vloog er één over Schoorl. Er waren maar liefst 64 waarnemingen van **Koereigers**. Zo zaten er tussen 9 september en 7 oktober twee in de polder Mijzen en vanaf 26 augustus tot maximaal zeven in de polders tussen Groet en Petten. Op 30 september vloog er één over de Huiswaard en zaten er vanaf 4 oktober regelmatig 2 tot 5 bij Koedijk. We hebben het al vaker gemeld maar **Purperreigers** doen het vreselijk goed de laatste jaren. Dit kwartaal werden er maar liefst 67 waarnemingen doorgegeven. Er verbleven er lange tijd in het NHD, rond de Leihoeke/Bakkersdam en ook de diverse

telposten pikten er af en toe wat op. Leuk was het groepje van tien dat op 1 september over Alkmaar naar zuid vloog.

Er werden maar liefst 79 waarnemingen van **Visarenden** ingevoerd. Op 26 oktober werd er een **Grijze Wouw** geclaimd boven Oudorp. Een **Zwarte Wouw** werd op 25 augustus bij Bergen gezien. Zoals gebruikelijk in het najaar deden de **Rode Wouwen** het wat beter: op 2 augustus één in de Bergermeer, 12 augustus één in de Schoorlse Duinen, 12 oktober één in de Wimmenummerduinen en 24 oktober één over Egmond aan de Hoef. Een **Zeearend** vloog op 5 augustus over Graft. De volgende dag werd er nog één (of dezelfde?) over de Schoorlse Duinen en het NHD gezien. Op 9 september vloog er weer één over de Schoorlse Duinen.

Tussen 18 augustus tot 31 oktober werden langs de kust minimaal 10 **Veld-uilen** gezien. Ook **Roodpootvalken** deden het uitstekend met 54 waarnemingen. Het overgrote deel daarvan was langs de HBZ en het NHD. Op de eerste plek werden tot maximaal vier juvenielen samen gezien.

Op 6 oktober werd op de HBZ een **'Grauwe Klauwier'** leuk gefotografeerd en op waarneming.nl ingevoerd. Een alerte admin had echter al snel door dat het een jonge **Bruine Klauwier** betrof. Pas de vijfde voor Nederland en uiteraard een nieuwe soort voor onze regio. Acht uur later werd de

Een fraaie close up van de Visarend.

Foto: Pierre van der Wielen

vogel teruggevonden in de VHPP en kon daar tot donker worden bekeken. De volgende dag was hij pleite. Op 5 oktober trok er een **Klapেকster** langs Camperduin. Op 6 oktober werd er, tijdens het zoeken naar de Bruine Klauwier, één gevonden op de HBZ en van 16 tot en met 18 oktober zat er één in het Doornvlak (NHD). Op 15 oktober zaten er drie **Roeken** in het NHD en op 26 oktober vlogen er twee langs Camperduin. Een **Raaf** vloog op 15 september over het NHD en de volgende op 22 oktober over de Aagtdorperpolder.

Een roepende **Buidelmees** vloog op 20 september over de HBZ. De volgende dag zat er één in het NHD. Na een paar wat magere jaren was dit weer een prima jaar voor **Bladkoninkjes**. Er werden er tientallen gezien. Veel ervan langs de kust maar ook in de dorpskernen werden ze her en der gezien. Op 11 oktober zat een **Pallas' Boszanger** in het NHD. Een late **Fitis** zat op 19 oktober in de *gully* op de HBZ. Helaas zijn dergelijke vogels op uiterlijk niet op ondersoort te brengen al ligt een oostelijke herkomst wel voor de hand.

Het jaarlijkse golfje **Waterrietzangers** begon op 4 en 5 augustus met één exemplaar in de Bakkersdam. Op de 6e zat er één in de Leihoek. De volgende zat op 10 augustus in de Abtskolk waar er op de 14e en 15e één en op de 17e twee werden gezien. Op 1 augustus werd een overvliegende **Graszanger** opgemerkt bij Egmond aan Zee.

Twee Waterrietzangers in de Abtskolk op 17 augustus 2024.

Foto: Pierre van der Wielen

Op 22 september vloog een **Goudlijster** tegen een raam van het bezoekerscentrum aan de Zeeweg in het NHD. Dit is een lot wat een opvallend groot deel van onze Goudlijsters treft. De **Blauwstaart** die op 4 oktober in het NHD zat maakte blijkbaar een uitstapje onze regio in (de overzijde van het pad...).

Het was een behoorlijk goed najaar voor **Grote Pieper** met tussen 8 september en 25 oktober zo'n 32 verschillende exemplaren! Dat het laten meelopen van een recordertje op je telpost of tijdens het tellen handig is, bleek op 6 oktober (of eigenlijk pas op 8 oktober...) toen bij het naluisteren van de opname van een wat afwijkende Grote Pieper het een **Mongoolse Pieper** bleek te zijn... Een extreme zeldzaamheid met tot dit jaar slechts zo'n 20 gevallen. Dit jaar was echter bijzonder goed met (mits allemaal aanvaard) iets van 7 of 8 individuen. Ook elders in West-Europa werden opvallende aantallen waargenomen. Het was overigens een nieuwe soort voor onze regio. **Duinpiepers** werden op 28 augustus (over telpost BaZ) en 1 september (hele dag t.p. op de HBZ) gezien. Na wat onduidelijke waarnemingen eind september werd op 2 oktober een **Siberische Boompieper** fraai gefotografeerd bij de Baaknol. Ook daarna waren er weer *plenty* claims maar geen gedocumenteerde waarnemingen van deze lastige soort. De eerste **Roodkeelpieper** werd op 20 september over de HBZ gemeld. Op 24 september zat er één in het NHD.

Tussen 9 september en 24 oktober werden over de HBZ, Camperduin en de HBZ zeven overtrekkende **Europese Kanaries** gezien en gehoord. **Ortolanen** deden het vrij goed. De eerste werd op 19 augustus over de Wimmerduinen gezien. De volgende vloog op 31 augustus over Camperduin. De volgende dag werden er drie gezien, over Egmond aan Zee, het NHD en de HBZ en op 2 september weer één over de HBZ en 3 september één over Camperduin. Op 8 september zat er kort één op een braakliggend veld in Heerhugowaard en de laatste vloog op 20 september over de telpost BaZ. Daar hadden ze op 5 oktober ook een overtrekkende **Dwerggors**. Een **Grauwe Gors** werd op 26 oktober over de HBZ gezien en opgenomen.

Pierre van der Wielen, jocotoco@hotmail.com

Ogrut 76: Vogels en vogelen in China

Hans Cornelissen

Op het moment dat het verzoek binnenkomt om weer een Ogrut aan te leveren (3 december 2024), zit ik in mijn hotelkamer in Nanchang, in de provincie Jiangxi in China. Ik ben op een ecologisch onderzoeksbezoek langs diverse universiteiten en onderzoeksinstituten in China. Omdat ik tevoren al wist dat het programma heel druk zou worden, had ik in een zeldzaam moment van wijsheid met twee Chinese collega's, tevens oude vrienden en tegenwoordig enthousiaste vogelaars, afgesproken om halverwege twee volle dagen vogelen in te plannen. Zojuist ben ik dus met Mide en Ye Duo een dag naar Po Yang Lake (Po Yang Hu) geweest, misschien wel het beroemdste vogelgebied in China. Hoewel ik al vele jaren in China kom, was het er nooit van gekomen, en na gisteren is dat haast niet meer voor te stellen. Ongelooflijk, wat een vogels! Denk aan de Oostvaardersplassen qua landschap, maar dan nog diverse malen groter.

Hans en reisgenoten in Nanchang.

Foto: Hans Cornelissen

Daar stonden we gisteren naar honderden foeragerende en trompetterende kraanvogels te kijken (zie foto's). Maar dan niet honderden kraanvogels van één soort, maar van vier soorten in hetzelfde kijkerbeeld. Overweldigend. Naast onze 'eigen' Kraanvogel (Common Crane) liepen en vlogen er ook honderden Siberische Witte Kraanvogels (Siberian Crane) rond. Ook in het Chinees heten ze heel terecht "witte kraanvogel" (bai he), hoewel de juvenielen goudgeel zijn. Daartussen liepen her en der groepen Monnikskraanvogels (Hooded Crane) en Witnekkraanvogels (White-naped Crane). Van de drie niet-Nederlandse soorten zijn de populaties nogal klein en kwetsbaar en ze genieten de hoogste internationale en nationale beschermingsstatus. En over dat laatste wil ik het even speciaal hebben, want er is veel veranderd in China in de afgelopen 35 jaar.

Drie soorten kraanvogels in één beeld.

Foto: Hans Cornelissen

Siberische Witte Kraanvogels en Witnekkraanvogels.

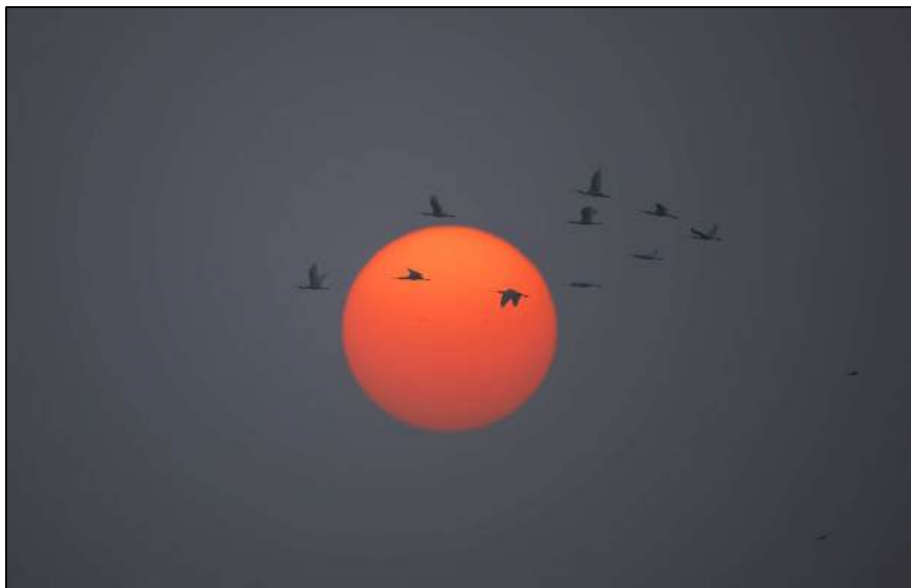
Foto: Hans Cornelissen

Begin 1989 verbleef ik als promovendus ruim twee jaar in China voor ecologisch onderzoek aan een universiteit in de buurt van Chongqing, langs de beroemde rivier de Yangtze. Onderweg daarnaartoe, tijdens twee volle dagen op de trein vanuit Beijing, had ik lange gesprekken met Dong Ming, die redelijk Engels sprak. Ik vertelde hem op een gegeven moment dat ik een groot liefhebber van vogels was. Hij antwoordde: "I love birds too, especially duck and chicken, very delicious!" Hij was niet de enige Chinees die zo over vogels dacht. Vogels waren ervoor óf om op te eten óf om al zingend in een kooitje rondgedragen te worden door het park. In die tijd werd er veel op vogels gejaagd, was er veel milieuvervuiling en was de vogelstand van de meeste soorten heel triest.

Maar in de afgelopen twintig jaar is er veel veranderd in het denken en doen wat betreft het milieu inclusief vogels. Ten eerste, zo hoor ik van mijn Chinese collega's, is er op school nu veel aandacht voor natuur en milieu, en hoe zuinig je daar op moet zijn. Ten tweede wordt er, door nationaal beleid, nu ook vanuit de verschillende overheden veel actie ondernomen om het land op te schonen, duurzaam landgebruik te bevorderen en energieverspilling terug te dringen. Er is nog een lange weg te gaan, maar deze trend lijkt onomkeerbaar. Ook het herstel van landschappen en de bescherming van natuurgebieden wordt nu echt serieus genomen en daar profiteert de vogelwereld van mee. Ik was van de week weer terug op de universiteitscampus waar ik destijds dat promotieonderzoek deed en het was daar nu een kakafonie van vogelgeluiden. Niet te vergelijken met hoe het er met de vogels 35 jaar geleden voor stond.

Recentelijk is er in China nog een andere ontwikkeling in gang gezet op vogelgebied: het vogelen als hobby. Vogels kijken en rapporteren gebeurde tot voor kort eigenlijk vrijwel alleen door professionele onderzoekers aan universiteiten en andere onderzoeksinstituten. Maar het vogelen in de vrije tijd, vaak gecombineerd met vogelfotografie, is explosief gegroeid sinds hooguit een jaar of vijf tot tien. Daarmee zijn ook websites vergelijkbaar met waarneming.nl aan het opbloeien. Er worden nu ook geregeld 2- of 3-daagse vogelfestivals georganiseerd ergens in het immense land, een beetje in de stijl van de DBA-weekends op Texel. Daar komen veel vogelaars van heinde en ver op af. Ye Duo en Mide hebben in hun eigen stad Jinhua al een groep van vele tientallen nieuwe vogelaars om zich heen verzameld en via sociale media wordt alles gedeeld. De opmars van het vogelen lijkt onstuitbaar.

Morgen gaan we weer met zijn drieën het gebied rond Po Yang Lake afstropen op zoek naar nóg meer kraanvogels, ooievaars (2 soorten), lepelaars (2 soorten), ganzen, eenden, steltlopers en roofvogels. Als we half zoveel vogels zien als vandaag, wordt het weer een topdag. Ik kan niet wachten tot het eerste daglicht.

Zonsondergang met Lepelaars.

Foto: Hans Cornelissen

Hans Cornelissen, j.h.c.cornelissen@vu.nl

Oplossing pagina 21: Notenkraaker